

وجدعظیمیایا دبیر گروه اقتصاد

دارد. برای رفع این مشکل، به‌لavor کارشناسان تمرکز بر کنترل و مدیریت مصرف گاز ضروری است و یکی از مزایای اولیه تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها را امکانی برای استفاده از سیاست‌های قیمتی برای کنترل شدت مصرف گاز توسط مشتریان پرمصرف‌ها می‌دانند. در صفحه پیش‌رو به بررسی بهینه‌سازی مصرف گاز در بخش خانگی ایران با اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها پرداخته‌ایم.

چرا سیگنال قیمتی بر مشترکان پرمصرف اثرگذار خواهد بود؟

مدل تعرفه‌گذاری گاز خانگی در حال حاضر به ۱۲ پله مصرفی تقسیم شده است. مشترکین براساس میزان مصرف ماهیانه خود در یکی از این پله‌ها قرار می‌گیرند. در فصل سرد، از جمعیت کل ۲۴ میلیون مشترک واقعی کشور، ۶۴درصد در پله‌های یک تا سه قرار گرفته و مصرفی مناسب داشته‌اند. در عین حال، تنها س‌ه‌صدساز کل مشترکین در پله‌های هشت تا ۱۲ واقع شده و مصرفی بسیار بالا دارند. مشترکین پرمصرف به طور میانگین مصرفی پنج برابر بیشتر از مشترکین کم‌مصرف دارند و کلاً ۷/۵ درصد از کل مصرف گاز خانگی را تشکیل می‌دهند. دیگر مشترکین نیز در پله‌های میانی قرار دارند. در مجموع گرم‌نیز، ۷۸درصد از ۲۴ میلیون مشترک در پله‌های یک تا سه واقع شده و مصرفی مناسب داشته‌اند؛ تنها چهار درصد از این مشترکین در پله‌های هشت تا ۱۲ واقع شده و مصرفی شش برابر بیشتر نسبت به مشترکین کم‌مصرف دارند. بنابراین، مشترکین پرمصرف تشکیل اقلیتی مطلق از جامعه را می‌دهند و نسبت به اکثریت جامعه که مصرفی متعادل در گاز طبیعی دارند، مصرف بسیار بیشتری دارند.

مهم‌ترین نکته در باره مشترکین پرمصرف، سطح رفاه آنها است. بررسی نشان می‌دهد که بیش از ۹۰درصد از مشترکان پرمصرف در مناطق مرفه تهران ساکن هستند. مناطق یک تا سه شهری تهران که گران‌ترین هزینه مسکن را دارند، بالغ بر ۶۶درصد از مشترکین پرمصرف را تشکیل می‌دهند. این نشان می‌دهد که اکثر پرمصرفین در مناطق مرفه ساکن هستند. همچنین، الگوی مصرف در این مناطق بسیار پرمصرف‌تر از سایر دسته‌های جامعه است. به عنوان مثال، ۱۰ درصد از مشترکین در مناطق یک تا سه تهران در پله‌های هشت تا ۱۲ قرار دارند. در مقایسه، در شهر مشهد بیش از ۱۳درصد از مشترکین در مناطق مرفه پرمصرف هستند، در حالی که در مناطق ضعیف این عدد تنها دو درصد است. این اختلاف نشان می‌دهد که توزیع مصرف گاز خانگی در مناطق مرفه شهرها نسبت به مناطق کم‌تر برخوردار، به عدالت است.

دلیل پرمصرف بودن مشترکین در مناطق مرفه می‌تواند به عوامل مختلف بازگردد. این عوامل شامل اندازه و نوع مسکن، تجهیزات رفاهی موجود در خانه مانند استخر و سونا، تعداد افراد ساکن در هر خانواده، سبک زندگی و رفاه اقتصادی مشترکین است. به عنوان مثال، خانه‌های بزرگ‌تر و لوکس‌تر در مناطق مرفه معمولاً مصرف بیشتری دارند. همچنین، وجود تجهیزات رفاهی اضافی مانند استخر و سونا نیاز به مصرف بیشتر گاز را ایجاد می‌کند. همچنین، تعداد افراد ساکن در هر خانواده نیز می‌تواند تأثیرگذار باشد. خانواده‌های بزرگ‌تر معمولاً مصرف بیشتری دارند زیرا برای تأمین نیازهای بیشتر از گاز استفاده می‌کنند.

دولت‌ها و سازمان‌های مربوطه در اکتشاف راهکارهایی برای کاهش مصرف گاز در مشترکین پرمصرف در مناطق مرفه کشورها مشغول هستند. این راهکارها شامل تشویق به استفاده از انرژی‌های جایگزین مانند انرژی خورشیدی، بهینه‌سازی سیستم‌های گرمایش و سرمایش، اصلاح فرآیندها و تعرفه‌ها بر اساس سطح مصرف و آموزش و ارتقای آگاهی مشترکین در مورد مصرف بهینه‌تر گاز می‌باشد. همچنین، ممکن است برنامه‌های تشویقی مالی برای کاهش مصرف ارائه شود، مانند ارائه تخفیف‌های ویژه برای مشترکینی که مصرف خود را کاهش دهند.

معقول‌ترین راه حل کاهش مصرف گاز طبیعی خانگی در کشور، تمرکز بر آن دسته از مشترکین پرمصرفی است که خارج از الگوی مصرف قرار دارند. بدین ترتیب، وضعیت مطلوب

را می‌توان گران کردن هزینه‌ گاز طبیعی برای این دسته از مشترکان دانست، به شکلی که انگیزه کافی را برای اصلاح مصرف ایجاد نماید.

بنابراین اصلاح هزینه گاز خانگی باید به‌گونه‌ای صورت پذیرد که عمده مردم کم‌مصرف (پله‌های یک تا سه) هیچ‌گونه افزایش قیمتی را در قبض ماهیانه خود نداشته و حتی مقداری نیز از هزینه آنها کاسته شود. پله‌های میانی (چهار تا هفت) افزایش معقول در حدودی برابر تورم را تجربه نمایند و نهایتاً مشترکین پرمصرف (پله‌های هشت تا ۱۲) افزایشی قابل توجهی را در قبوض خود شاهد داشته باشند. به‌گونه‌ای که پرمصرف‌ترین آنها (۱۲ پله) در فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها گاز را با قیمت غیرپارانه‌ای و برابر با ارزش تجاری آن دریافت نمایند. این مهم با اجرای کامل نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها انجام خواهد شد سبب می‌شود که فشار قابل توجه مالی به اقلیت مرفه پرمصرف وارد شود و آنها را وادار به اصلاح مصرف گاز خانگی نماید. از طرفی مسئله اصلی در مسئله بهینه‌سازی، کنترل و مدیریت مصرف مشترکان پرمصرف (پله ششم مصرف به بعد) است که باید از طریق اعمال سیاست‌های قیمتی این اتفاق صورت گیرد. زیرا در حال حاضر مشترکان پرمصرف گاز خانگی عمدتاً از رتبه‌بند هستند و سیاست‌های قیمتی و اصلاح و واقعی‌سازی تعرفه برای بهینه‌سازی مصرف آنها کارساز خواهد بود و با فرهنگ‌سازی مصرف این قده قابل‌عدا اما پرمصرف کاهش پیدا نخواهد کرد.

بیشتر مشترکان خانگی گاز را به طور معقول مصرف می‌کنند اما گروه کوچکی از مشترکان پرمصرف وجود دارند که به طور قابل توجهی در هدر رفتن انرژی نقش دارند. به طور متوسطاً، این مشترکان تا پنج برابر بیشتر از مشترکان عادی گاز مصرف می‌کنند که بخش قابل توجهی از اتلاف انرژی در بخش خانگی را تشکیل می‌دهد. علاوه بر این، گزارش وزارت رفاه ایران رابطه مستقیم بین مصرف بالا و رونق را برجسته می‌کند. تجزیه و تحلیل داده‌های مصرف خانوارها در کلانشهرهای ایران نشان می‌دهد که بیش از ۹۹درصد از مشترکان پرمصرف در مناطق مرفه سکونت دارند. روش‌های گرمایش غیربهینه، مانند گرم کردن خانه‌های بزرگ با استفاده از وسایل گرمایشی تزئینی مانند شومینه و استخرهای شنا. در این مناطق رایج است. این نشان‌دهنده ارتباط بین مصرف بیپهوده، قیمت پایین انرژی و رفاه افراد است. برای رسیدگی به این موضوع بدون تحمیل بار اضافی بر ۸۵درصد از مشترکان گاز در بخش خانگی با الگوی مصرف عادی، کارشناسان تمرکز بر کنترل مشترکان پرمصرف را توصیه می‌کنند و همچنین در باره هدر رفت زیاد گاز و مصرف بی‌رویه توسط مشترکان پرمصرف بدون تحمیل بار اکثر مشترکین گاز، توصیه می‌کنند بر کنترل مصرف مشترکین پرمصرف، تمرکز شود. ■ ■ ■

در بخش گرمایش خانگی، دو عامل اصلی در مصرف بالای گاز و اتلاف نقش دارند. اولین مورد عدم سیگنال دهی مناسب قیمت است که منجر به استفاده ناهبینه از گاز برای اهداف گرمایشی می‌شود. علاوه بر این، دستگاه‌های گرمایشی قدیمی بیشتر به ناکارآمدی کمک می‌کنند. به عنوان مثال با تعویض ۵ میلیون بخاری فرسوده در مناطق سردسیر می‌توان ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز صرفه‌جویی کرد. با این حال، به دلیل قیمت پایین انرژی برای بخش خانگی، خانوارها تعویض بخاری‌های خود را مفرور به صرفه نمی‌دانند و در نتیجه باعث هدر رفتن گاز قابل توجهی می‌شود.

پیاده‌سازی نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها به‌طور خاص برای مشترکین پرمصرف هدف قرار می‌گیرد، می‌تواند گامی مهم در این مسیر باشد. این مرحله دارای چندین مزیت است و از دیدگاه‌های مختلف ضروری است. اجرای سیاست‌های قیمت‌گذاری برای مشترکین پرمصرف از طریق استفاده از سیستم تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها امکان‌پذیر است و تأثیرگذار مهم و مثبت است. این روش پرمصرف را فراهم می‌کند و در عین حال بارانه انرژی در بخش خانگی را عادلانه‌تر می‌کند.

یکی از مزایای اولیه تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها این است که امکان استفاده از سیاست‌های قیمتی برای کنترل شدت مصرف گاز توسط مشترکین پرمصرف را فراهم می‌کند. با اعمال قیمت‌های واقعی برای این مشترکان، زمینه عادلانه‌ای برای بارانه برابر انرژی ایجاد می‌کند. این تضمین می‌کند که بارانه‌های انرژی عادلانه‌تر توزیع می‌شود و حسن انصاف را در بین همه مصرف‌کنندگان انرژی تقویت می‌کند.

علاوه بر این، تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها، مشترکین پرمصرف را تشویق می‌کند تا الگوهای مصرف خود را اصلاح کنند که منجر به تغییرات رفتاری و کاهش هزینه می‌شود. با ارائه سیگنال قیمتی که منعکس‌کننده هزینه واقعی انرژی است، مشترکین پرمصرف تشویق می‌شوند تا عادات‌های استفاده خود را تنظیم کنند و در تلاش‌های کلی صرفه‌جویی انرژی مشارکت کنند.

با اجرای اقدامات کنترل مصرف مناسب و رسیدگی به موضوع مصرف بی‌رویه، ایران می‌تواند به طور مؤثر کمبود گاز را مدیریت کرده و سیستم توزیع عادلانه و پایدار انرژی در بخش خانگی را تضمین کند. اهمیت این موضوع و عوامل مؤثر در مصرف بالای گاز و راه‌حلی در مورد اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها برای بهینه‌سازی

اقتصادسیاسی

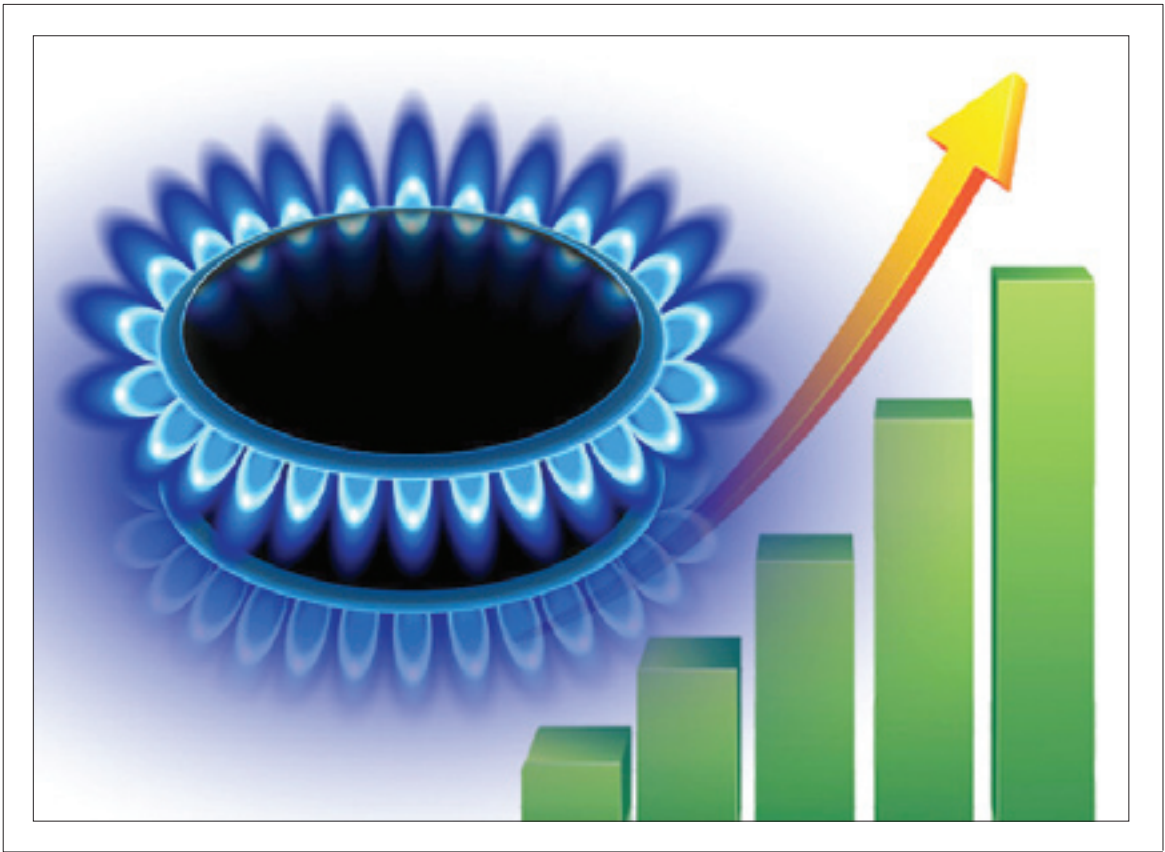
سرویس اقتصادی ۶۰۰۸۸۵۳۳

«جوان» درباره تعرفه‌گذاری پلکانی گاز گزارش می‌دهد

فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی گاز برای کنترل پرمصرف‌ها اجرا می‌شود

۹۹درصد از مشترکان پرمصرف گاز در مناطق مرفه سکونت دارند و روش‌های گرمایش غیربهینه

مانند گرم کردن خانه‌های بزرگ یا استفاده از وسایل گرمایشی تزئینی مانند شومینه و استخرهای شنا، در این مناطق رایج است

می‌کنند، اقدامات صرفه‌جویی در مصرف انرژی را اتخاذ می‌کنند و در فناوری‌های کارآمد انرژی سرمایه‌گذاری می‌کنند. این منجر به کاهش مصرف گاز می‌شود و به اهداف کلی حفظ انرژی کمک می‌کند.»

مدیرعامل کارگذار کارشناس حوزه انرژی در رابطه با ناترازی گاز در فصول سرد سال به «جوان» می‌گوید: «ایران با کمبود گاز مواجه است که شامل نیاز به جایگزینی سوخت مایع برای نیروگاه‌ها و صنایع می‌شود. با وجود افزایش تولید گاز، ناترازی در مصرف بخش خانگی همچنان وجود دارد. برای مقابله با این موضوع، تمرکز بر کنترل و مدیریت مصرف گاز بسیار مهم است.»

وی می‌افزاید: «اتلاف گاز و مصرف بیش از حد در بخش گرمایش خانگی را می‌توان به دو عامل اصلی نسبت داد.

اولین مورد عدم وجود سیگنال مناسب قیمت است که

منجر به استفاده ناهبینه از گاز برای گرمایش و عدم تمایل به روزرسانی وسایل گرمایشی می‌شود. دومین عامل مؤثر در اتلاف گاز، وجود مشترکین پرمصرف است. در حالی که اکثر (بیش از ۸۵درصد) خانوارها مصرف گاز طبیعی و کارآمد دارند، درصد کمی از مشترکان مصرف گاز به طور قابل توجهی بالاتری دارند و تا پنج برابر بیشتر از مشترکان متوسط گاز مصرف می‌کنند. این مشتریان پرمصرف مسئول بخش قابل توجهی از اتلاف انرژی در بخش خانگی هستند.»

این کارشناس انرژی با اشاره به مزایای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها تصریح می‌کند: «اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها می‌توان به مزایای متعددی دست یافت. اولاً، توزیع عادلانه‌تری از بارانه‌های انرژی را فراهم می‌کند که در حال حاضر، بارانه انرژی اغلب بدون در نظر گرفتن سطح مصرف انرژی می‌شود که منجر به تخصیص ناکارآمد می‌شود. با تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها، مشترکین پرمصرف نرخ‌های بالاتری را پرداخت می‌کنند و تضمین می‌کنند که بارانه‌های انرژی به طور عادلانه‌تر به کسانی که واقعاً به آن نیاز دارند اختصاص می‌یابد. ثانیاً، تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها به عنوان یک سیگنال قیمت عمل می‌کند که تغییرات رفتاری را در میان مشترکین پرمصرف تشویق می‌کند. هنگامی که این مشتریان با قیمت‌های بالاتر گاز مواجه می‌شوند، احتمالاً الگوهای مصرف خود را اصلاح

کارشناس حوزه انرژی

رسیدگی به کمبود گاز و بهینه‌سازی مصرف در بخش داخلی ایران نیازمند و یک‌رودی چندوجهی است. با تمرکز بر سیگنال‌دهی قیمت، و به‌ویژه از طریق اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها می‌توان هدر رفت گاز را کاهش داد، تغییرات رفتاری را تشویق کرد و توزیع عادلانه بارانه‌های انرژی را تضمین کرد. ین اقدامات به استفاده کارآمد از منابع گاز، ارتقای پایداری و کاهش فشار حاصل از ناترازی گاز در کشور و صنایع کمک خواهد کرد

سرمایه‌گذاری در لوازم انرژی کارآمد و اصلاح الگوهای مصرف خود را تشویق کنند. این امر می‌تواند از طریق کمپین‌های آگاهی عمومی، ارائه اطلاعات در مورد اقدامات صرفه‌جویی در مصرف انرژی و ارائه مشوق‌های مالی برای اتخاذ فناوری‌های کارآمد انرژی به دست آید. ترکیب سیگنال‌های قیمت و اقدامات حمایتی باعث ایجاد تغییرات رفتاری و کاهش مصرف گاز می‌شود. علاوه بر این، بهینه‌سازی مصرف گاز در بخش خانگی پیامدهای گسترده‌تری برای حاکمیت انرژی در ایران دارد. با توجه به اینکه بخش داخلی تقریباً ۸۰درصد از مصرف گاز در فصول سرد سال را به خود اختصاص می‌دهد، اجرای مدل IBT می‌تواند به طور قابل توجهی فشار بر زیرساخت‌های

زرها فلاحی، کارشناس انرژی: اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها یا IBT، راه‌حل امیدوارکننده‌ای برای رفع مصرف بالای گاز در بخش‌های خانگی و تجاری ایران ارائه می‌دهد. با تمرکز بر مشترکین پرمصرف، بهینه‌سازی مصرف گاز در بخش خانگی پیامدهای گسترده‌تری برای حاکمیت انرژی در ایران دارد. با توجه به اینکه بخش داخلی تقریباً ۸۰درصد از مصرف گاز در فصول سرد سال را به خود اختصاص می‌دهد، اجرای مدل IBT می‌تواند به طور قابل توجهی فشار بر زیرساخت‌های

و کاهش اثرات زیست‌محیطی است

تأمین گاز را کاهش دهد. با کاهش شایعات گاز و ترویج بهره‌برداری کارآمد، کشور می‌تواند تأمین انرژی مطمئن‌تر و پایدارتر را برای خانوارها تضمین کند.»

فلاحی در پایان می‌گوید: «اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها یا IBT، راه‌حل امیدوارکننده‌ای برای رفع مصرف بالای گاز در بخش‌های خانگی و تجاری ایران ارائه می‌دهد. با تمرکز بر مشترکان پرمصرف، بهینه‌سازی مصرف انرژی و ترویج تغییرات رفتاری، ایران می‌تواند به بخش انرژی متعادل‌تر، کارآمدتر و پایدارتر دست یابد. این مزایا شامل کاهش مصرف اقتصادی، نوآوری فساوری و کاهش اثرات زیست‌محیطی است. با این حال، اطمینان از مشارکت ذینفعان، نظارت بر اثربخشی عملی، و حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر برای اطمینان از اجرای عادلانه و موفقیت‌آمیز بسیار مهم است.»

جمع‌بندی

بخش خانگی ایران با کمبود گاز و ناترازی در مصرف مواجه است. برای پرداختن به این موضوع، اجرای انرژی‌های پلکانی گاز را بهینه می‌کند و بارانه انرژی عادلانه را تضمین می‌کند، ضروری است. با تمرکز بر کنترل مصرف مشترکان پرمصرف از طریق اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها، می‌توان کاهش هدر رفت، تشویق به تغییرات رفتاری و توزیع عادلانه بارانه انرژی را ایجاد کرد. این اقدامات به استفاده بهینه از منابع گاز و ترویج شیوه‌های انرژی پایدار در بخش خانگی ایران کمک خواهد کرد. همچنین اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها تاکنون نتایج امیدوارکننده‌ای را در کاهش مصرف کاربران سنگین نشان داده است. در فاز اول اجرای آن در زمستان ۱۴۰۰، مصرف کنندگان سنگین در فصول سرد و بیک تقاضا روزانه ۲۵ میلیون مترمکعب از مصرف خود را کاهش دادند. امسال وزارت نفت فاز دوم نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها را معرفی کرده است که هدف آن افزایش آگاهی مشتران پرمصرف از افزایش تعرفه است. از طریق این سیگنال مهم قیمت، مصرف‌کنندگان گام ثروتمند پرمصرف در فصول سرد به طور مؤثر مدیریت مصرف خواهند کرد. عدم رعایت ضوابط مصرف ممکن است منجر به اخذ قبوض چندمیلیون تومانی شود.

کارشناس انرژی در گفت‌وگو با «جوان»:

فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی بستر نظام استفاده متعادل از انرژی است

در انرژی و پذیرش فناوری‌های کارآمدتر را نیز ترویج می‌کند. محرابی در مورد مزایا و تأثیرات اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها گفت: اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها یا IBT مزایای متعددی دارد و می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر مصرف گاز و حاکمیت انرژی در ایران داشته باشد. با هدف قرار دادن مشترکین پرمصرف، مدل IBT به بهینه‌سازی مصرف گاز کمک می‌کند. کاهش مصرف گاز توسط مشترکان پرمصرف منجر به استفاده متعادل‌تر از منابع می‌شود و تضمین می‌کند که ذخایر گاز به طور مؤثر مدیریت می‌شوند. این امر به ویژه برای کشورهای مانند ایران که دارای ذخایر گاز قابل توجهی است اما در تأمین تقاضای داخلی با چالش‌هایی مواجه است، بسیار مهم است.

کارشناس انرژی اظهار داشت: اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها می‌تواند به طور قابل توجهی به کاهش ناترازی گاز ناشی از مصرف بیش از حد در یک بخش کوچک کمک کند. با تشویق مشترکین پرمصرف برای اصلاح عادات مصرفی خود، این مدل می‌تواند منجر به کاهش قابل توجهی در ضایعات گاز و ایجاد یک سیستم مصرف انرژی متعادل‌تر شود. همچنین مدل IBT با نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها، با موفقیت در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه به عنوان یک راه‌حل آزمایش‌شده برای بهینه‌سازی مصرف انرژی

بحرانی‌ترین بخش مصرف خانگی را بدون اعمال فشار اضافی بر اکثر مصرف‌کنندگان فراهم می‌کند. با هدف قرار دادن مشترکان پرمصرف آنها با الگوهای مصرف تضمین می‌کند. مشترکان پرمصرف قیمت‌های بالاتری را پرداخت می‌کنند که منعکس‌کننده هزینه واقعی گاز است، در حالی که آنها می‌توانند به طور مؤثر هزینه واقعی گاز خود را پرداخت می‌کنند. همچنین، مشترکین پرمصرف هزینه واقعی گاز خود را پرداخت می‌کنند که منعکس‌کننده هزینه واقعی گاز است که منجر به تخصیص ناکارآمد منابع حاصل می‌شود. با اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی مؤثر پرمصرف‌ها یا IBT، مشترکان پرمصرف قیمت‌های بالاتری را پرداخت می‌کنند که منعکس‌کننده هزینه واقعی گاز است که منجر به تخصیص ناکارآمد منابع حاصل می‌شود. این تضمین می‌کند که بارانه‌ها به سمت کسانی که واقعاً به آنها نیاز دارند هدایت می‌شود و در عین حال مصرف بی‌رویه را کاهش می‌دهد.

وی اظهار داشت: علاوه بر این، مدل IBT به مشترکان پرمصرف اجازه می‌دهد تا قیمت واقعی مصرف گاز را که بیش از الگوی بهینه است، بپردازند. با افزایش ضمایع قیمت برای هر پله مصرف بالاتر، مدل مشوق تغییرات رفتاری و تشویق این مشترکین به کاهش مصرف گاز است. این رویکرد نه تنها مصرف گاز را بهینه می‌کند، بلکه شیوه‌های صرفه‌جویی